

Wymagania edukacyjne z edukacji wczesnoszkolnej dla klasy III

Edukacja polonistyczna

W zakresie słuchania uczeń:

- obdarza uwagę rówieśników i dorosłych
- słucha wypowiedzi nauczyciela, rówieśników i innych osób w różnych codziennych sytuacjach
- okazuje szacunek wypowiadającej się osobie
- wykonuje zadania według usłyszanej instrukcji, podawanej przez nauczyciela
- słucha z uwagą tekstów czytanych przez nauczyciela, słucha tekstów interpretowanych artystycznie z płyt cd , audiobooków lub innych nośników pamięci
- słucha uważnie i z powagą wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, obchodów świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych
- przejawia w powyższych wydarzeniach zachowanie adekwatne do sytuacji
- potrafi zawsze panować nad chęcią nagłego wypowiedziania się, szczególnie w momencie wykazywania tej potrzeby przez drugą osobę , zawsze czeka na swoją kolej, aby się wypowiedzieć.

W zakresie mówienia uczeń:

- mówi na tematy związane z życiem rodzinnym, szkolnym oraz inspirowane literaturą
- wypowiada się, stosując adekwatne do sytuacji wybrane techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji
- wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą, wydarzeniami kulturalnymi
- porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy
- opowiada treść historyjek obrazkowych, dostrzegając związki przyczynowo-skutkowe
- systematycznie wzbogaca słownictwo czynne
- odpowiada na pytania dotyczące przeczytanych tekstów, ilustracji
- omawia treść przeczytanych tekstów i obejrzanych ilustracji
- nadaje znaczenie i tytuł obrazom i fragmentom tekstów
- składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy
- recytuje z pamięci wiersze, teksty piosenek
- dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą szacunek i empatię do rozmówcy

- dostosowuje ton głosu do sytuacji, np. nie mówi zbyt głośno
- nazywa czynności, sytuacje, doświadczenia
- wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi
- nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi
- uczestniczy w zabawie teatralnej
- ilustruje mimiką, gestem i ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego
- rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie.

W zakresie czytania i omawiania tekstów uczeń:

- odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne, napisy
- czyta poprawnie na głos teksty podręcznikowe, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych
- czyta i rozumie krótkie teksty informacyjne
- czyta w skupieniu po cichu i rozumie teksty drukowane
- czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszycie
- wyodrębnia postacie i zdarzenia w tekstach literackich
- ustala kolejność zdarzeń i ich wzajemną zależność
- odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych
- odróżnia postacie główne i drugorzędne
- wskazuje cechy i ocenia bohaterów
- określa nastrój w przeczytanym utworze
- wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera
- odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych
- wyszukuje w tekstach fragmenty będące odpowiedzią na sformułowane przez nauczyciela pytanie
- wyszukuje w tekstach fragmenty określone przez nauczyciela
- wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia
- wyróżnia w czytanych utworach literackich zdania opisujące bohatera (człowieka lub zwierzę)
- eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadanie twórcze, np. dalsze losy bohatera
- komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu

- wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis
- czyta książki wskazane przez nauczyciela
- czyta książki samodzielnie wybrane

W zakresie pisania uczeń:

- dba o estetykę i poprawność graficzną odręcznego pisma
- pisze czytelnie i płynnie zdania i tekst ciągły
- rozmieszcza poprawnie tekst ciągły na stronie zeszytu
- pisze w jednej linii
- przepisuje zdania i tekst ciągły
- przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć pisząc ze słuchu
- stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu
- zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne
- porządkuje i zapisuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery
- zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące dyscyplin naukowych
- pisze wielką literą imiona, nazwiska, nazwy miast, rzek, ulic, nazwy geograficzne, tytuły utworów i książek
- pisze poprawnie wyrażenia przyimkowe – nad, pod, obok, w, za, przy, przed
- pisze samodzielnie kilka zdań na podany temat
- pisze notatkę, życzenia, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list
- pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe
- układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności
- układa i zapisuje plan wypowiedzi
- układa i pisze opis przedmiotu, rośliny, zwierzęcia na podstawie ilustracji lub własnych obserwacji
- układa i zapisuje opowiadanie złożone z około 6 - 10 zdań.

W zakresie kształcenia językowego uczeń:

- rozróżnia i stosuje w poprawnej formie rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, liczebniki i przysłówki
- rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych
- przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone
- przekształca zdania oznajmujące w równoważniki zdań

- gromadzi słownictwo wokół danego tematu
- gromadzi wyrazy/skojarzenia z podanym wyrazem
- rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym
- łączy w pary i tworzy pary wyrazów o znaczeniu przeciwnym (różne części mowy)
- zna wyrazy dźwiękonaśladowcze,
- tworzy rodziny wyrazów
- używa wyrazów bliskoznacznych
- zna wyrazy o różnym znaczeniu, taka sama pisownia, różna pisownia, takie samo brzmienie (homonimy) np. zamek–budowla, w drzwiach oraz wyrazy o innym znaczeniu, innej pisowni (homofony) np. morze, może
- tworzy rymy
- zna znaczenie wybranych porównań, stałych związków frazeologicznych i przysłów
- łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdania pojedyncze i zdania złożone
- odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, życzeniami, zaproszeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem, listem.
- podejmuje próby zapisu nowych samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego
- korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii, zasobów internetu i rozwija swoje zainteresowania
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja matematyczna

W zakresie rozumienia liczb i ich własności uczeń:

- liczy (w przód i wstecz) od danej liczby po 1, po 2, po 10 w dostępnym mu zakresie
- liczy setkami do 1000
- wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki, tysiące
- odczytuje i zapisuje, za pomocą cyfr liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1500, 10 000, 800 000):
- umie zapisać cyframi i odczytać wybrane liczby do 1 000 000

- porównuje dwie dowolne liczby w poznanym zakresie (słownie i z zastosowaniem znaków: $<$, $>$, $=$)
- porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie.

W zakresie posługiwania się liczbami uczeń:

- wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia i dzielenia oraz związki między nimi
- korzysta intuicyjnie z własności działań
- dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach) zakresie 1000
- mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia
- rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko)
- sprawnie dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100, korzysta z poznanych ułatwień przy przekraczaniu progu dziesiątkowego lub stosuje własną strategię obliczeń, poprawnie zapisuje przeprowadzone obliczenia zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub wykonując działania w pamięci
- sprawdza wyniki dodawania za pomocą odejmowania
- podejmuje próby obliczania sum i różnic różnymi sposobami
- oblicza sumy i różnice większych liczb w przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$, $170 + 50$, $240 - 80$
- podaje z pamięci iloczyny w zakresie tabeli mnożenia oraz dzielenia w zakresie 100
- sprawdza wyniki dzielenia za pomocą mnożenia
- zna kolejność wykonywania działań i stosuje ją w praktyce
- wykonuje działania pisemne przewidziane programem klasy III (dodawanie, odejmowanie, mnożenie)
- zna terminy: czynniki, iloczyn, dzielna, dzielnik, iloraz
- oblicza niewiadomą w postaci okienka (bez przenoszenia na drugą stronę)
- ilustruje formuły działań na grafach i w tabelach, oblicza je
- porównuje, dodaje i odejmuje pełne tysiące w zakresie 100 000.

W zakresie czytania tekstów matematycznych uczeń:

- analizuje i rozwiązuje zadania matematyczne wyrażone w konkretnych sytuacjach, na rysunkach, diagramach, tabelkach lub w słownie podanej treści
- dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania
- opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób np. diagramie

- rozwiązuje, układa i przekształca zadania jednodziałaniowe
- rozwiązuje zadania tekstowe na porównywanie różnicowe
- rozwiązuje zadania złożone w kilku etapach
- podejmuje próby rozwiązywania zadań złożonych w jednym zapisie zgodnie z kolejnością sugerowaną treścią zadania
- układa zadania tekstowe do podanych sytuacji, rysunków i formuł działań, rozwiązuje je i przekształca
- rozwiązuje zadania nietypowe i celowo źle sformułowane
- rozwiązuje zadania typu logicznego
- tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną
- realizuje wybrane działania za pomocą prostych aplikacji komputerowych.

W zakresie rozumienia pojęć geometrycznych uczeń:

- rozpoznaje i poprawnie nazywa figury położone nietypowo
- rozpoznaje i prawidłowo nazywa wieloboki, wielokąty
- rysuje odcinki i łamane o podanej długości
- rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty) wykorzystując sieć kwadratową
- mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego
- oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym kwadratu) o danych bokach
- rozpoznaje i nazywa cechy figur geometrycznych (boki, wierzchołki, kąty)
- dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej
- mierzy i zapisuje wyniki pomiarów długości, szerokości i wysokości przedmiotów
- dokonuje pomiarów odległości między obiektami, porównuje wyniki
- posługuje się jednostkami: milimetr, centymetr, metr, kilometr
- wyjaśnia związki między jednostkami długości
- posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi.

W zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji uczeń:

- klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy
- dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka
- dzieli na dwie i cztery części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część lub ćwierć

- używa pojęcia „kilometr” w sytuacjach życiowych (np. przejechaliśmy 27 km)
- wykonuje obliczenia dotyczące miar długości (z zamianą jednostek)
- poprawnie używa określeń: tona, kilogram, pół kilograma, dekagram, gram
- wykonuje łatwe obliczenia, używając tych miar (z zamianą jednostek)
- używa określeń: litr, pół litra, ćwierć litra
- dokonuje obliczeń i porównuje ilości mierzonych płynów
- odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym)
- posługuje się jednostkami czasu: doba, godzina, pół godziny, kwadrans, minuta, sekunda
- wykonuje obliczenia zegarowe w obrębie godzin i minut
- oblicza upływ czasu z użyciem jednostek: pół godziny, kwadrans
- wie, do czego służą termometry i jakie są ich rodzaje
- mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją (również temperatury ujemne bez konieczności posługiwania się liczbami ujemnymi, np. 5 stopni mrozu, 3 stopnie poniżej zera)
- wykonuje obliczenia kalendarzowe w sytuacjach życiowych
- wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej
- zna będące w obiegu monety i banknoty (złote, grosze)
- rozumie pojęcie długu i konieczność jego spłaty
- rozumie zależności między ilością, ceną i wartością
- oblicza koszt zakupów na podstawie ilości i ceny towarów, liczy wartość otrzymanej reszty
- układa, rozwiązuje i przekształca proste zadania o kupowaniu i płaceniu
- wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

Edukacja społeczno-przyrodnicza

Uczeń

- rozpoznaje w swoim otoczeniu różnorodne gatunki roślin i zwierząt, w tym chronione
- określa składowe i funkcje ekosystemu na przykładzie lasu

- potrafi opowiedzieć o pracach prowadzonych przez człowieka w gospodarstwie rolnym, na polu, w ogrodzie i na łące w kolejnych porach roku
- wymienia nazwy gatunków hodowanych i uprawianych w Polsce
- odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia
- planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych
- tworzy notatki z obserwacji
- wie o istnieniu wybranych form ochrony przyrody (ochrona gatunkowa, Parki Narodowe, pomniki przyrody) wymienia ich przykłady m.in. w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie
- segreguje odpady, ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania
- opisuje zawód oraz inne zajęcia wykonywane przez rodziców oraz ludzi znanych z miejsca zamieszkania
- opisuje na czym polega zdrowy styl życia (ruch, w tym na świeżym powietrzu, higiena również jamy ustnej, prawidłowe odżywianie, odpoczynek)
- ma świadomość konieczności słuchania wskazówek lekarza i stomatologa
- orientuje się, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu lub w telewizji
- stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i w miejscach publicznych
- orientuje się, że trudne warunki drogowe i atmosferyczne (oblódzenie, zmrok, śnieg) mogą ograniczać bezpieczeństwo pieszych
- przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego
- rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą
- ma świadomość istnienia zagrożeń ze strony środowiska naturalnego, takich jak np. huragan, burza, lawina, śnieżnica, silne promieniowanie słoneczne oraz ich następstwa: powódź, pożar
- wie, w jakim regionie Polski mieszka, określa położenie swojej miejscowości i charakterystyczne elementy przyrody
- opisuje charakterystyczne miejsca wybranego obszaru w Polsce (np. okolicy zamieszkania) w tym Parki Krajobrazowe i Parki Narodowe.
- wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, góry (w tym Tatry, Bieszczady, Karkonosze, Baranią Górę), morze, rzeki (Wisłę Odrę, największe rzeki w swoim regionie), wybrane miasta (swoją miejscowość, Warszawę, Gdańsk, Kraków, Toruń, Wieliczkę, stolicy makroregionów Polski oraz inne miasta poznawane przy okazji różnych tematów)

- wskazuje na mapie i opisuje warunki naturalne ważniejszych krain geograficznych Polski
- wymienia i wskazuje na mapie główne kierunki geograficzne
- określa położenie miejscowości używając określeń „na północ od...”
- przedstawia charakterystyczne dla Polski miejsca i tradycje z których słynie, m.in. opowiada o zabytkach Krakowa i Warszawy, najstarszej kopalni w Wieliczce, szczególnie cennych obszarach przyrodniczych
- rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów (w tym grad i mgła) oraz osadów atmosferycznych (rosa, szron, szadź)
- przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

Edukacja muzyczna

Uczeń:

- odróżnia podstawowe elementy muzyki (melodię, rytm, wysokość dźwięku, akompaniament, tempo i dynamikę)
- aktywnie słucha muzyki i określa jej cechy
- rozpoznaje i wyraża środkami pozamuzycznymi charakter emocjonalny słuchanych utworów
- rozpoznaje różne rodzaje źródeł dźwięku
- rozpoznaje utwory wykonywane solo i zespołowo, na chór i na orkiestrę
- zna i rozpoznaje niektóre rodzaje głosów ludzkich (sopran, bas)
- rozpoznaje brzmienie wybranych instrumentów muzycznych (fortepianu, gitary, skrzypiec, trąbki, fletu, perkusji)
- śpiewa piosenki, podczas śpiewu dba o prawidłową postawę, artykulację i oddech
- realizuje proste rytmy i wzory rytmiczne za pomocą sylab rytmicznych
- odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych
- improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad
- zna wybrane znaki notacji muzycznej i reaguje na nie (wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut, pauz)
- wie, że muzykę można zapisać za pomocą znaków muzycznych, zarejestrować przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu.

Edukacja plastyczna

Uczeń

- wykonuje przedmiot/model/pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania
- wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej

- powieła za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także przy pomocy prostych programów komputerowych
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką, korzysta z narzędzi multimedialnych;
- tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej, np. plakaty, ulotki i inne wytwory.

Zajęcia komputerowe

Uczeń:

- tworzy zaproszenie i dyplom w edytorze tekstu;
- formatuje tekst w edytorze tekstu;
- wstawia do tekstu obrazy pobrane z internetu, z poszanowaniem prawa o własności intelektualnej.
- korzysta ze wskazanych stron internetowych – np. scratch.mit.edu, code.org, wikipedia.org, poczty internetowej.
- tworzy prostą prezentację multimedialną
- kopiuje pliki między folderami,
- wyszukuje w internecie informacji na zadany temat;
- uruchamia przeglądarkę internetową, prawidłowo wpisuje adres strony;
- drukuje wykonane przez siebie prace;
- kojarzy działanie z efektami pracy komputera z oprogramowaniem.

Wychowanie fizyczne

Uczeń:

- posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem
- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty
- biega z wysokim unoszeniem kolan
- biega w połączeniu ze skokiem
- biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki

- biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego
- biega w różnym tempie
- realizuje marszobieg
- rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu
- rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą
- toczy i kozłuje piłkę
- rzuca małymi przyborami na odległość i do celu
- skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała
- skacze przez skakankę
- podnosi i przenosi przybory
- wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoki i zeskoki, skoki zajęcze
- wykonuje skłony, skrętoskłony
- wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie
- wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu
- wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej
- współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych
- bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych
- reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)
- respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego
- zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek – uczestników zabawy
- respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju
- radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej
- respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych
- uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini--koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna
- potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd.

